

№76 (26528)

РАСТДЗИНАД

Газет цæуын райдыдта 1923 азы 14 мартыйы – газета издаётся с 14 марта 1923 года

2026 азы 30 апрель – хуымгæнæны майы 30 бон, цыппæрæм

Аргъ 10 сомы

www.rastdzinad.ru
vk.com/club217633221
t.me/gazetarastdzinad1923

- 2** ЮБИЛЕЙ
Ирон дзырдæн – лæггадгæнæг
- 3** СТЫР УÆЛАХИЗЫ БОНМÆ
Йæ ныхас – бæлвырд, йæ куыст – бæстон
- 4** СПОРТИВОН ФИДИУÆГ
Уæззау ателтикæ

1 Май – Уалдзæг æмæ Фæллоийы бæрæгбон

Арфæ

Ирыстони зынаргъ адæм!

Нæ царды æгъæг хæзнатæ – иудзинад, сабыр-дзинад æмæ сфæлдыстады сæйраг æвдисæныл нымæд чи уыд æмæ у, республикæйы Парламенты депутатты номæй уын Уалдзæг æмæ Фæллоийы уыцы æппæтадæмон бæрæгбон фæдыл арфæ кæнын!

Нæ республикæ æмæ æппæт бæстæйы хæзнатæ хъахъхъæд æмæ фылдæргонд кæй удæлдай фæллоий, хъæбатырдзинад æмæ ныфсхастдзинады фæрцы 'рцыдысты, ацы бон стыр арфæйы ныхастæ зæгъæм не 'мзæххонты уыцы фæлтæргæн.

Уæрæсейы бирæнацион адæммæ кæй хауæм, уымæй нæ сæрыстыр уæвыныл æфтауæг 1 Майы бæрæгбонæн афæдзæй-афæдзмæ фылдæр мидис фæзыны. Уæрæсейы адæмты иудзинады аз нымайгæйæ, ацы бæрæгбонæн ис уæл-

дай фылдæр ахадындынад. Иуæрдиондзинад æмæ фæлтæрты бастдзинадыл æнувыддзинад æвдисыццæ уæрæсейæг адæмы егъау хъару. Нæ бæллицтæ, сфæлдыстадон авналæнтæ æмæ курдиæттæ баиуагæнæгæйæ, махæн уыдзæн иумæйæг хъарутæй рæстæджы зын фæлварæнтæн бабыхсыны, Уæрæсейы экономика фæфидар кæныны, стæй удварнон æмæ культурон бынтæ бахъахъхъæнын æмæ сæ фæфылдæр кæныны фадат.

Зынаргъ æмбæстæгтæ, маæ зæрдæ уын зæгъы фидар æнæниздзинад, амонд æмæ æппæт арфæйæг хъуыддæгты гæнтæдзинадтæ!

ТУСКЪАТЫ Таймураз,
Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы
Парламенты Сæрдар

Фæллоийгæнæг адæмы æппæтдунеон иудзинады бон

2026 азы 140 азы æххæст кæны, фыццагмайон акци цы цаутæй райдыдта, уыдоныл. Фыццагмай майы истори баст у æвирхъау цаутимæ. 1886 азы 1 майы америка горæт Чикагойы ацыд фæллоийгæнæг адæмы фыццаг демонстраци. Архайдтой дзы 30 – 40 мин адæймаджы барц. Уыдон домдтой, 15 сахаты цы кустæ бон уыд, уый 8 сахатмæ фæцыбыр кæнын æмæ официалон æгъдауæй къуырийы дзууæ æнæкустæ бон саразын.

140 лет ПЕРВОМАЮ!

Адæм сыстадысты Америкæйы иннæ горæтты дæр: Нью-Йорк, Детройт æмæ иннæты. Барæд-хъахъхъæнæг оргæнтимæ сын цы быцауæгæ рауад, уым бирæ адæм фæмард сты. Демонстрацийы разамонджыты æрцахстой æмæ сын рахастой марыны тæрхон.

1889 азы Парижы II-æм Интернационалы конгрессы, йæ бартыл тохы чи фæмард, уыдоны ном æрымысынæн рахастой ахæм бардзырд – 1 Май снысан кæнын Фæллоийгæнæг адæмы иудзинады æппæтдунеон бон. Уыцы бон кадæн фыццаг демонстрацигæ ацыдысты 1890 азы Америкæйы, Германы, Бельгийы, Данийы, Францы.

Уæрæсейы империйы фыццаг хатт 1 Майы пикет ацыд 1891 азы. Архайдтой дзы 200 адæймаджы. Октябры революци куы фæуæлахиз, уæд ацы бæрæгбон бæрæг кæнын

райдыдтой официалон æгъдауæй. 1 Май 1918 азы сси Интернационалы бон. Уыцы аз æнæхъæн бæстæйы демонстрацийы архайдтой милуан адæймагæй фылдæр.

1886 азы цы традици райгуырд, уый цæры абон дæр: **1 Май Профцæдистæн у фæллоий бартæ, социалон рæстдзинад æмæ æмбæлгæ фæллоий уавæртыл тох кæнынмæ цæттæдзинады бон.**

1 Майы Фæллоийгæнæг адæмы æппæтдунеон иудзинады бон, Уæрæсейы адæмты иудзинады аз, Уæрæсейы Хæдбар профцæдисты федераци традицион æгъдауæй аразы 1 Майы акци, бæстæйы рæст æмæ фæллоийадон ахастдзинæдты фарстæм æхсæнад æмæ хицауады æргом здахгæйæ.

ХЪОЙБАЙТЫ Галинæ

Парламентæй

Бартæ хъахъхъæныны нысан

Уыд Республика Цæгат Ирыстон-Аланийы æвдæм рæвæрст Парламенты фæдзай фыццагæм æмбырд. Амьдта йæ Парламенты Сæрдар ТУСКЪАТЫ Таймураз.

Æмбырды архайдтой республикæйы Хицауады уæнгтæ, РЦИ-Аланийы прокурор **Олег Апанасевич**, районы муниципалон зылдытты разамонджытæ, дзыллон хабархæссæг фæрæзты минæвæрттæ. Коррупцийы ныхмæ архайд фæрæзтæ кæнын сæ нысан кæмæн уыд, къорд ахæм законны проекты æркæсынмæ рахаста Парламенты законæвæрынæд, законæд æмæ бонæнтон хиуынафæйады комитеты сæрдæр **Черчесты Аслан**. Документы ныхас цауы, Хицауадмæ бæрзонд бонæнтæм кæй исыццæ, уыцы адæймаг цы

касты рæвæрстой, республикæйы прокурор **Олег Апанасевич** æркæсынмæ кæй рахаста, уыцы дзууæ законны проекттæ. Сæ иу – «Сидзæрæй æмæ æнæ ныййарджыты æвдхид баззайæг сывæллæттæн цæрауæнтæтæ дæттынны тыххæй» законмæ ивд-дзинæдтæ бахъæсынны тыххæй» Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы законны проект. Федералон законæвæрынæдмæ гæсгæ арæст чи цауы, амынд законны проект фылдæр кæны сидзæр æмæ æнæ ныййарджыты æвдхид баззайæг сывæллæттæ бартæ æмæ фылдæр

барвыстой халæн цаутæ аиуварс кæныны фæдыл 67 домæны. Финансон æгъдауæй сбæрæг кодтой, 14 миллиард æмæ 832 милуан сомы куыд æмæ цауыл хæрдзонд æрцыдысты, уый, æмæ раггом кодтой 1 миллиард æмæ 204 милуан сомы аргъ халæн цаутæ. Уавæр куыд равдыста, афтæмæй халæн цаутæн сæ фылдæр æрцауы пæддзахадон æл-хæнинæгтæ кæныны къа-базы. Дарддæр Хъæлыцы-кодта Цæстдарæн-нымайæн палатæйы куысты иннæ бæрæггæнæнтæ æмæ нысантыл, стæй ацы аз сæ размæ æвæрд хæ-стыл.

Раныхасы фæдыл дияты та – пенсион æмæ социалон æндæр бартæ бахъахъхъæнынны фæдыл. «Афæдзы дæргы сарæз-там 52 консультацийы. 29 хатты рацыдыстæм адæ-мимæ бонæнтты фембæ-лынмæ. Ахæм фембæлд-тытæм сæ курдиæттимæ 'рбацид сæдæ адæйма-гæй фылдæр», – дзырд-та раныхасгæнæг. Куыд загъта, афтæмæй фыл-дæр æргом здæхт цауы сæрмагонд æвфæддон операцийы архайджытæ æмæ сæ бинонты бартæ бахъахъхъæнынмæ, æбæ-рæгæй сæфтыл нымæд чи у, уыцы æвфæддонты агу-рынмæ, стæй, ахæстæтты аз сæ размæ æвæрд хæ-стыл.

гæххæттæ æмæ ца-вæр уаг æмæ æмгъуыд-мæ гæсгæ хуауæм бав-диса, ууыл, стæй уыцы гæххæттæ рæстдзинад сбæлвырд кæнынны ма-дзæлттыл. Æппæт закъæ-тты проекты фæдыл дык-каг хатт сæм æркæсынны фæстæ фидаргонд æрцыд закъæттæ.

Уымæй уæлдай, дык-каг хатт æм æркæсынны фæстæ фидаргонд æр-цыд «Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы сгуыхт зондамонæджы» кæдджын ном дæттынны тыххæй зак-къон. Уыцы номы аккаг уыдзысты, фæсивæды раст хъомылæдмæ стыр бавæрæн чи бахъæсса æмæ, аккагæй кæй схъ-мыл кодта, ахæм кæстæр фæлтæртæ йæ фæстæ чи ныууадза, ахæм зонд-амонджытæ æмæ хъо-мылгæнджытæ. Уый фæ-дыл дæр ныхас кодта Черчесты Аслан. Законны ахсджигдзинад бафип-пайдта Тускъаты Тайму-раз æмæ загъта, дæсны кадртæ, уымынæ, пæддза-хадон куджытæ цæттæ кæныны хуыддажы зонд-амонæджы дæсны архай-дæн кæй ис æвæджиау стыр аргъ.

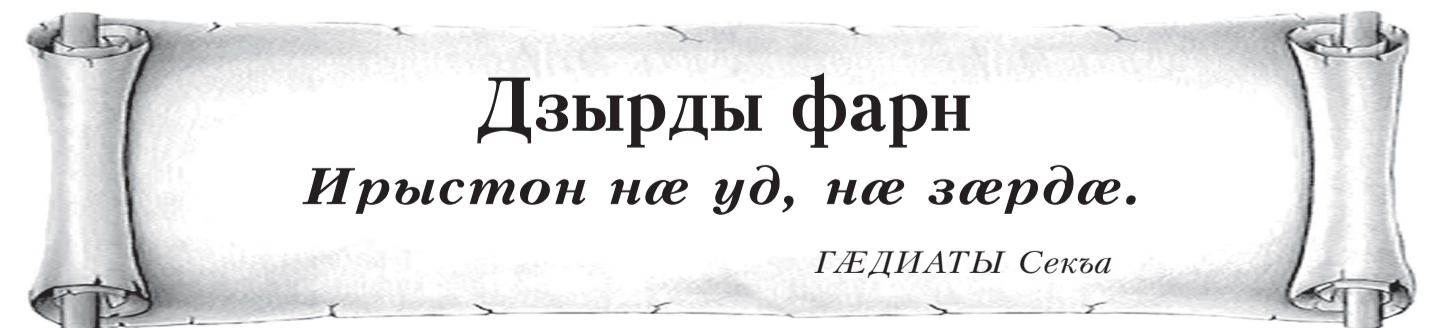
Депутаттæ фыццаг ба-рæстæ æмæ фиппай-нæгтæ уыд Тускъаты Тай-мураз æмæ Парламенты Сæрдæры хæдивæг **До-йаты Светланæмæ**. Фарстайы фæдыл æм-доклад скодта Парламен-ты бюджет, хъалонтæ, исбонад æмæ кредитон организацыйы комитеты сæрдæр **Хæдæрцаты Ас-лæнбег**. Парламенты Сæрдæр ба-фиппайдта, Цæстдарæн-нымайæн палатæ ивгъуыд аз стыр куыст кæй бакол-дта, республикæйы мид-бæстон иумæйæг продук-ты бæрц фæстаг цалдæр азмæ дзууæ хатты кæй фæфылдæр, уый, æмæ загъта, уавæр ноджы фæ-хуыздæр кæнынны гæнæн-тæ кæй ис, уый.

Депутаттæ ма бай-хуыстой 2025 азы Рес-публикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Адæмы бартыл æххæстбардджын **Кокай-ты Артуры** докладмæ. Йæ ныхасмæ гæсгæ, йæ бартæ бахъахъхъæ-нынны фæдыл сæм ив-гъуыд аз чи бахатыд, уы-донны нымæц, 2024 азымæ абаргæйæ, фæфылдæр. Хъæстыгæн сæ фылдæр уыдысты культурон æмæ политикон бартæ бахъах-хъæнынны фæдыл, 182 кур-

цы уавæрты цæрынц, уы-дæттæм. Раныхасы фæдыл фæр-стытæ æмæ фиппайнæгтæ уыд депутаттæ **Бæззаты Алан æмæ Остыаты Ге-оргимæ**. Фарстайы фæдыл æм-доклад скодта Черчесты Аслан æмæ загъта, адæ-мы бартæ хъахъхъæнынны системæмæ адæмы æу-уæнк кæй фæфылдæр, уый.

«Муниципалон сахат»-ы фæлгæты æмбырды ар-хайджытæ байхуыстой Рахизфарсы районы соци-алон-экономикон про-граммæтæ æмæ национ проекттæ æххæст кодтой, цавæр социалон-эконо-микон бæрæггæнæнти-мæ ахицæн кодта район ивгъуыд аз, сæ къуы сара-зынны цы баныстæ æмæ, ацы аз сæ размæ цавæр хæстæ æмæ нысантæ æвæрд ис, æппæт уыдæт-ты тыххæй.

ДЕДЕГКАТЫ Зæлинæ,
къам сис-та
Татьяна ШЕХОДАНОВА

Юбилей

Зæрдиаг арфæтæ Битарты Маринæйæн

«Адæймаг куы цæра, уæд адæмы 'хсæнмæ хъуамæ хорздзинад хæсса». Ахæм хъуыдыйыл хæст у БИТАРТЫ Марина. Ныргæккæ у республикон газет «Северная Осетия»-йы сайраг редактор. Уымæй разма 20 азы бакуыста Цæгат Ирыстоны падзахадон университеты ахуырганагæй, уыдис Горæттæрон районы газет «Фиднуæг»-ы редактор, фондз азы бæрц та куыста республикон адæмон газет «Рæстдзинад»-ы сайраг редакторæй. Иуæрдионæй лæггад кодта ирон дзырдæн.

Разамонæг уæвын курдиат у. Иуæй куыст хорз зонин хъæуы, иннæмæй – адæммæ иу æвзаг ссарын æмæ сын разамынд дæттынмæ арахсын.

Нæ коллектив æмæ газеткæсджыты 'хсæн Маринæйæн стыр кад уыдис, уымæн æмæ фыццаг бонæй фæстæмæ

архайдта газеткæсджыты зæрдæ балхæныыл, цæмæй хорз куыстæн уæд æппæт уавæртæ дæр, иуæ зониндзинадтæй не 'ппæты дæр хайджын кодта. Стыр æргом здæхта æрыгон фæлтæры хъомыладмæ. Хæсп-

пæрисджын адæймаг алы лыстæг хъуыддагмæ дæр йæ хъус дардта. Фыццаджыдæр, бавнæлдта нæ бæстыкæйттæ цалцæг кæнынмæ, æмæ цыбыр рæстæгмæ нæ уæладзыг йæ хуыз аивта: кусæнуæтты нæм фæзынд хæдзары ног дзаума, хъæугæ техника. Куыстхъом коллективмæ уæлæмхасæн æрбакодта æрыгон чызджыты æмæ лæппуты.

Уæдæ «Рæстдзинад»-ы 95 азы юбилей бæрæг кодтам æнæхъæн афæдз. Пыланмæ гæсгæ – конференцитæ, газеткæсджытимæ фембæлдтытæ. Цъæйы комы Хазияты хохыл сагд æрцызд «Рæстдзинад»-ы тырыса, æппæт коллективæй уæд æнæфæрохгæнгæ балц акодтам æрдзы хъæбысмæ.

Республикайы уæды Сæргълаууæг Битарты Вячеслав бæрæгдзын хуынимæ бабæрæг кодта нæ редакци. Стыр кадджын бæрæгбон уыд Ирон театры, æмæ уым бирæ арфæтæ райхъуытты бон сæйраг редакторы номыл.

Йе 'гъдау йæ разæй цæуы, кæмæй фæзæгъынц, ахæм цæстуарзон сылгоймаг у Битарон. Байрæст ирон хæдзары, ирон хъæуы æмæ, цыдæриддæр хорзæй фæдта, фехъуыста, уыдон иууылдæр ахъардтой йæ туджы, йæ зонды, арф сæ айста йæ зæрдæмæ æмæ сæ адæмы рæгъмæ хæссой йе 'гъдауæй, йæ цардæй.

Журналистикæйы бирæ азты æнтыстджын куысты тыххæй Битарты Маринæйæн саккаг кодтой хæрзиджытæ, Кады гæххæттытæ, у Цæгат Ирыстоны стухт уацхæссæг. Дæсны разамонæг, æмбаргæ адæймаг, хæзнаты хæзнайыл нымайы йе 'нгом бинонты, йæ дзæбæх хъæбулты амонджын цард.

Маринæ, зæрдæйæ цы ирон газет «Рæстдзинад» уарзыс, уый куджытæ дын зæрдиаг арфæтæ кæнынц дæ кадджын юбилейы фæдыл!

Цы бæрзонд бынаты кусыс, уым дын ноджы фылдæр бантысæд.

Нæ зæрдæ дын зæгъы фидар æнæниздзинад, бинонты амонд. Дæ цард æдзых дæр зарæгау рæсугъд уæд, æмæ дæ бæллицтæ, дæ фæндтæ дæ къуы дзæбæхæй бафтæнт.

Газет «Рæстдзинад»-ы коллектив

Арфæ

Уалдзæг æмæ Фæллоуы бæрæгбон фæдыл

Зынаргъ хæлæрттæ!

«Ервылбон фæллоуы фæрцы нæ иумæйаг фидæн чи аразы, æппæт уыцы адæмы иугæнæг Уалдзæг æмæ Фæллоуы бæрæгбон фæдыл уын зæрдиаг арфæ кæнын! Махæй алчидæр регионы райрæстмæ аккаг æвæраг кæй хæссы, ацы бæрæгбон нын нæ зæрдыл уый æрлæууын кæны.

Промышленность æмæ горæттæ рæвдз куы рæвдысты, æмæ фæллоуыгæнджыты бартæ хъахъхъæнын куы бахъуыд, уæд нудæсæм æнусы сæвæрд 1 Майы бæрæгбон. Уæззау уавæртæ фæллоуы кæнгæйæ, амынд заман куджытæ дæргъæвæтин кусгæ бон æмæ социалон зæрдæдарæнты кадавар бавæрстой. Фæллоуы уавæртæ фæхуыздæр кæныныл тох æппæт дунейы куджыты бауи кодта, æмæ афтæмæй сæвæрд фæллоуыгæнджыты барты фæдыл дунæон змæлд.

Æппæт дунейы адæмтæн социалон бартæ æмæ фæллоуы уавæртæ фæхуыздæр кæныныл тох кæнын бафæдзæхсгæйæ, 1889 азы Дыккаг интернационал 1 Май банымæдта Фæллоуыгæнджыты дунæон æмзæрдæдзинады боныл. Ныргæккæ ацы бон æвдисой æппæт бæстæтæ æмæ кæбæзты иудзинад.

Барты фæдыл тохы бæлвырд цаутæй сæвæрæг бæрæгбонæн куд фæстæмæ фæзынд иумæйаг ахадындынад. Рæстдзинад тох кæнгæйæ, фæллоуыгæнджытæ даргъ фæндагыл кæй ацъидысты, æмæ ацы хæзнатæ бахъахъхъæнын фæдыл бæрзондзинад нырыкон æхсæнадмæ кæй хауы, ацы бæрæгбон нын нæ зæрдыл уыдæттæ æрлæууын кæны.

Культурæ æмæ æгъдæутты бæрæг чи дары, уыцы регионалон хицæндзинæдтæ бæрæгбонæн ахсджиаг æзуæл систы. 1 Май Уæрæсейы Федерацийы субъек-

тты ссис алыхуызон нацитæ æмæ динтыл хæст адæмты иугæнæг бон. Бынæттон æгъдæуттæ æмæ дæсныгæдтæ бахъахъхъæнын æмæ фæлтæртæ бастдзинад фидар кæнын хæс æвæрд кæуыл ис, официалон дзыллон мадзæлтты æмрæнхъ рæзынц ахæм сфæлдыстадон фæндæттæ дæр. Ацы æгъдæуттæ Цæгат Ирыстоны адæмты царды дæр бæрæг дарынц.

Бирæнацион æмæ бирæдион æхсæнад æгъдæуттæ æвдисæг 1 Май Ирыстонæн нымад у фæллоуы æмæ иудзинады æвдисæндарыл. Иудзинад æмæ кæрæдзийæн æххуыс миниуджытæ махмæ рагай дæр ахсынц ахсджиаг бынат. Конференцитæ, адæмон бæрæгбæттæ æмæ национ фæзилæнтимæ концерттæ кæдæм хауынц, национал-культурон æхсæндæттæ зæрдиагæй архайынц ахæм дзыллон мадзæлттæ аразыны хъуыддæгты.

Рагон æмæ нырыкон æзуæлтæ иу кæнын фæрцы ис фæлтæртæ 'хсæн ныхасæн тыгъдæд саразыны, стæй иумæйаг истори æмæ культурæимæ бастдзинад фæфидар кæнын бынад.

Фæллоуыгæнджыты цард фæнывил кæнынмæ æмæ сын сæ профессион райрæстæн ахъаз кæнынмæ арæст чи у, республикæ æххæст кæны цалдæр ахæм проектты (сæ 'хсæн – падзахадон программæтæ, къабæзон бадзырдтæ, ахуырадон проекттæ æмæ амалиуæгæдæн æххуыс мадзæлттæ). Алыхуызон къабæзты – хъæуон хæдзарад æмæ ахуырад, наука æмæ вазыгджын куыстæд ионг минæвæртты æмгуыстадæн ис уæлдæй стыр дæр ахадындынад. Царды рагон æгъдæуттæ хъахъхъæнгæйæ, адæм инновацион хъуыддæгты райрæстмæ кæй тырынц, ацы æмгуыстад ууыл дзурæг у.

Уæд æмæ нæ æмгуыстад æмæ иудзинады зонадаст разæнгард кæна Райгуыраг бæстæйы æмæ нæ бинонты фæрныгады сæрраппонд ног æнтыстдзинæдтæм. Иумæ архайгæйæ, махæн бантысдæн цыфæндæ гæрæнты сæрты ахизын, стæй уæдæнцой æмæ ныыл цардæн уавæртæ саразын.

Кæрæдзийæн æххуыс кæнгæйæ, нæ 'гъдæуттæ хъахъхъæнгæйæ æмæ цардарахиды æппæт къабæзты æнтыстдзинæдтæ фылдæр кæнгæйæ, иумæйагæй размæ ацæуæм! Райдзаст фидæн саразын нын æрмæст иумæйаг хъарутты бантысдæн!

Елена КНЯЗЕВА, Республика Цæгат Ирыстон-Аланийы Парламенты наука, ахуырад, культурæ æмæ информацийы фæрæзты комитеты сæрдар

Пресс-конференци

«Хъахъхъæнут уæхи, уæ сабиты, уæ бæлццæттæ...»

Фæндæгтыл æдасæй цæуыны нæ республикайы инспекцийы управленийы сæргълаууæг, булкъон Александр ШАЛАГИНÆН уыд пресс-конференци Цæгат Ирыстоны дзыллон информацийы фæрæзты куджытимæ.

Ацы азы цыппар мæйы дæргъы нæ фæндæгтыл уавæр куыд уыди, ууыл дзургæйæ, Александр Шалагин куыд загъта, афтæмæй, фæндагтон-транспортон бæллæхты нымæц кæд зынгæ къаддæр фæци, уæддæр дзы, хыгагæн, зинтæ æрцъиди фылдæр. Уыцы бæллæхтæн сæ сæйраг ахосæгтæ сты, фыццаджыдæр, хæдтулгæтæ кæрæдзийы кæй сцавтой, дыккаджы та, фистæгæй цæуæг адæймæгтæ сæ амæттаг кæй басты, уый.

Уымæй уæлдай, хæдтулгæтæ иуæй-иу хицæуттæ скъæрынц æгæр тагъд, тигътыл хизгæйæ, сæ рад наема ваййы, афтæмæй батæхынц, фистæгæй цæуæг адæймæгты бахицæнтæ, «зебрæ» кæй хоннынц, уый ницæмæ æрдарынц. Уымæй фистæгæй цæуæг адæймæгтæй дæр иуæй-иуæг сæхæдæг фехалынц фæндæгтыл цæуыны уагæвæрд æмæ æгъдау. Уый ахосæгтæ фæдзы райдайæнæй нырмæ 4 адæймæджы фæмард сты, 51 та цæфтæ фесты. Ахæм хæбæрттæ фылдæр (42) æрцъидысты Дзæуджыхъæуы æмæ Горæттæрон районы.

Сывæллæттæ цы фæндагон бæллæхты бахаудтой, уыдон нымæц фæкæддæр (45-æй 33-йы онг). Фæфылдæр, хæдтулгæ скъæрыны бартæ кæмæ нæй, кæнæ сын сæ кæмæн баурæдтой, фæндагон бæллæхтæ æруадзæг уыцы адæмы нымæц. Уый ахосæгтæ фæмард сты, 54 та цæфтæ фесты. Кæд падзахадон инспекцийы

иудадзыг профилактикон куыст кæнынц, уæддæр иуæй-иу хæдтулгæты хицæуттæ фæндагмæ рацæуынц ноздджынæй. Уыцы ахосаджы азарæй 4 адæймæджы фæмард сты, 34 та цæфтæ фесты...

Ахæм сагъæсæг хæбæрттæ радзырдта пресс-конференци саразæг. Æдæппæт та афæдзы райдайæнæй абоны онг автотранспорттæ куджытæ сбæрæг кодтой 57 мины бæрц алыхуызон ахосæгты тыххæй фæндагон бæллæхтæ. Цæстдараг камерæтæ систой 116 мины æмæ 844 фæндæгтыл æруадзæг уагæвæрд хæлд. Уыдон фæдыл иварты нымæц схæццæ 113 милуан сомæй фылдæрмæ.

Уымæй уæлдай ма республикайы тæрхондæтты рахастой 111 тæрхонæ ахосджынты хæдтулгæтæ байсыны тыххæй.

Стыр æргом здæхт цæуы фæсарæйнаг номыртимæ хæдтулгæты хицæуттæм, фæндæгтыл цæуыны уавæрсæйæ æгъдæуттæ чи халы, уыдонмæ. Ахæмтæн иу суткæйы дæргъы сæ нымæц фæвæйы 400-йæ фылдæр. Падзахадон инспекцийы

куыстæн ахъазæг æххуыс кæнынц нырыкон техникон фæрæзтæ «Паутина» æмæ «Оракул-Инсайт». Инспекцийы куджытæ иудадзыг дæр азынц профилактикон мадзæлттæ скъолаты, стæй, адæм фылдæр кæм ваййынц, уыцы бынæтты. Æнгом бастдзинæдтæ сын ис республикайы дзыллон информацийы фæрæзты куджытимæ.

Александр Шалагин куыд бæрзонд кусæг дæр æмæ куыд хуымæтæг граждæн дæр зæрдиаг ракуырдытæ пресс-конференцийы архайæг журналисттæй, цæмæй, цыдæриддæр бæзыдтой æмæ фехъуыстой, уыдæттæ бахæццæ кæной адæммæ, хъахъхъæнын æмæ сабиты, сæ бæллицтæты. Иумæйаг хъарутæй, æмзонд, æмвæндæй архайын æндондæр у!..

Кæронбæттæны Александр Шалагин бæстон æмæ мидисджын дзуаппытæ радта журналистты фарстæн.

ХЕМЫЦАТЫ Морис, къам систа Татьяна ШЕХОДАНОВА

Әнәмәлгә полкъ

Стыр Уәлахизы бонмә

Йә ныхас – бәлвырг, йә куыст – бәстон

Ирыстони стырдар әмә кадждындәр хәутәй иу у Елхот. Ацы аз йә равзәрдыл әххәст кәны 188 азы. Йә уынга ушы даргвәтин рәстәг әвдисән уыдысты бирә алыхуызон цаутән. Цардис әмә дзы фәллой кодта бирә кадждын әмә нымад адем. Уыдонәй алчидәр хәубәсты царды ныуагыта зынгә фәд. Абон нә ныхас у СӘЛБИТЫ Елбыздыхьойы фырт Иналдыхьойы тыххәй.

— Хистәртә ма хорз хуыды кәнынц уыцы уәздән, хәртәгә дау әмә адәмуарзәг ләджды, — дзырдта мын әрәджды ма хорз әмгар, Цәгат Ирыстони кадждын ветеран Хабәты Батмырзә. — Әрмәст йә дзыхыныхас дәр адәймәджды уәнтгы уагыта цавәрдәр тых, йә зәрәдәйи та — ныфс. Стыр кад уыдыс Иналдыхьойән нә райгуырән хәуәуи, уәлдәйдәр — хистәртә 'хсән...

Райгуырдыс Иналдыхьой Елхоты 1913 азы Уастырджийы (ноябры) мәйи 7 бон хуымәтәг зәхкусәджды хәдзәры. Куыд йә карәнтә, афтә Сәлбиты ләппу дәр уыд фыдәлтыккон әггәдәутыл хәст: хистәртән ләггәд кәнын, сылгоймәгән кад кәнын, коммәгәс, куыстуарзәг. Йә ныййарджытә әххуыс кодта сә зәхкы гәппәлыл хор әрзәйын кәныны хуыддәджды, зылдыс хәдзәрон фәсма.

Цардбәллон ләппу тырындта ахуырмә. Фәлә йын ськоламә бәшәуын бантыст әрмәст советон дуджды. 1932 азы каст фәсис Елхоты астаукаг ськола, стәй та — Мәскуыйы электротехникон техникум. Хыгәгән, йә зоньндзинеәдтәй Цәгат Ирыстони кәм спайда кодтаид, уый нәма уыд, йә ацәргә ныййарджыты та әвәгәсәгәй ныуадзын әмә искәдәм ацәуын әм раст нә фәкаст. Емә уәд сфәнд кодта райсын ахуыргәнәджды дәсныдәд. Каст фәсис Цәгат Ирыстони пәддзахадон педагогон институты дьууәзәзккон ахуыргәнәджды курсытә. Райдыдта кусын историйы ахуыргәнәгәй Елхоты фыцәгәгән авдәзон ськолайы. Афтәдзы фәста та йә районы ахуырады хайд снысан кодта директорәй Елхоты дьккәгәм авдәзон ськолайы.

Уый уыдыс 1939 азы — Финляндиямә хәст куы райдыдта, раст уәд. Сәлбиты фәсискоммәдисон йә сәрмә не 'рхаста әхәм заман сабыр цард кәнын әмә бархонәй ашд хәцәг әфсәдмә. Цалдәр мәйи фәстәг хәст фәсис Советон 'Ефсады уәлахизәй, фәлә Иналдыхьой, куыд советон бәстәйи иуәрддион хәбәул, дарддәр йә службә әхәццә кодта. Бацд ахуыр кәнынмә Дзәуджыхәуәуи әфсәддон бәстдзинады училищәмә. Уәдмә нынәрыди Фыдыбәстәйи Стыр хәст. Цалдәр мәйи ма — әмә Сәлбийи-фырт

манә зәххыл, раздәр Берлины, стәй та Дрездены. Ардыгәй ссыди йә фәллад уалдынмә йә райгуырән Елхотмә. Уыцы цыдәдән бакодта бинонты хуыддаг дәр: йәхицән цардәмбалән равзәрста сәхи хәуәккаг Хуысаты Гәдыны чыг Фатымәты. Аласта әрыгон ахуыргәнәджды Германмә. Уым фәзынд дунейы рухсмә сә фыццәг хәбәул — чыг Симә...

«Мах ордентә әмә майданты тыххәй нә цыдыстәм карз тохы», — дзырдтой-иу хәстарыд

СӘЛБИТЫ Иналдыхьой

райста афицеры цин. Снысан әй кодтой 171-әм әххәг дивизийы 893-әм полчы бәстдзинады ротәйи командирәй.

Хәсты сусәгдзинеәдтимә зонгә чи у, уый хорз әмбары, тохы рәстәг бәстдзинадән цас ахадьндзинад ис, уый. Афоныл фехуысын кәнын Уәлдәр командәгәнынады бардзырдтә әфсәддон дәлхәйәдтәм, цәмәй, сә размә цы хәстә ис әвәрд, уыдон афоныл әмә хуыздәр сәххәст кәной.

Иналдыхьой фыццәг бонтәй фәстәмә йәхи равдыста хәбәтыр, хуыдыдждын әмә зонаг командирәй. Йә дәлбар әфсәддонтәг кәддәрриддәр уыдысты фронты раззәг хәхыл, сә бәрынгонд хәстә нукы бәзәдысты әнә сәххәстгондәй. Емә уыцы цәттәдзинеәд әмә ныфсхәст хәстонты әнтыстдзинеәдты уыдыс Сәлбийи-фырты

ветерантә. Афтә Иналдыхьой дәр, фәлә йын Уәлдәр командәгәнынад әмә советон хидәуад цы хәртәидждитә саккаг кодтой, уыдон уыдысты йә ләгдзинеәд әмә хәстон дәсныдзинеәд әвдисәнтә. Йә фәтән риуыл сәрттытой Фыдыбәстәйи Стыр хәсты әмә Сырх Стәлыиы ордентә, цалдәр майданы, уыдонимә Берлин райсыны әмә Германыл фәуәлахизы тыххәй.

Хуыцау уыдыс, әвәццәгән, йә хәххәхәнәг бәстдзинады баталоны командир, майор Сәлбиты Иналдыхьойән. Цылар азы фәццәг елхотәг ләппу хәсты фәндәгыл әмә иуәггә цыәррәмьхәст дәр нә фәци. Ахәм амондждын хәстонтә стәмтә уыд.

Уәлахизы фәстә ма не 'мзәххонны бахьуд цалдәр азы әфсәды баслужбә кәнын Гер-

манә зәххыл, раздәр Берлины, стәй та Дрездены. Ардыгәй ссыди йә фәллад уалдынмә йә райгуырән Елхотмә. Уыцы цыдәдән бакодта бинонты хуыддаг дәр: йәхицән цардәмбалән равзәрста сәхи хәуәккаг Хуысаты Гәдыны чыг Фатымәты. Аласта әрыгон ахуыргәнәджды Германмә. Уым фәзынд дунейы рухсмә сә фыццәг хәбәул — чыг Симә...

Рацдыс отставкайы елхотәг сахьуырды. Фәлә йә райгуырән хәуәуән әххәст нәма байгасты йә хәдгәмттә. Емә Иналдыхьой дәр дысәвәлдәхтәй бәвнәлдта әмхәуәккәгтә цард фенцондәр кәнынмә. Куыд коммунист, афтә кәддәрриддәр уыдыс фәллойы раззәдәртимә. Цы куыст йи-иу бәбар кодтой, уый әххәст кодта сыгдәгәзәрәйәг, бәстон.

Йә бәрондзинеәд фәфылдәр, елхотәгә йә фәллойгәнджыты депутатты хәууон советы әххәсткомы сәрдәрәй куы равзәрстой, уәд. Цыбыр әмгүйдмә Сәлбийи-фырт хәуәуи советы депутатты әххуысәй цәрджыты сразәнгәрд кодта канд иумәйәг хәдзәрәдтә фәллойәг нә, фәлә ма хәуәуынгтә әмә цәрән хәдзәрәртә сәив кәнынмә дәр.

Фондз азы фәстә Иналдыхьойы аивтой бәрондәр бынатмә — фәллойгәнджыты депутатты Кировы районы советы әххәсткомы сәрдәры хәдвәгәй. Емә та уым дәр йә хәстәг әххәст кодта, куыд әфсәддон ләг — әнә уәлдәй ныхас әмә бәстон. Уыцы иу рәстәг разамынд ләвәрдта хәуәуи партион организациән. Уалынмә йә Елхоты иугонд колхозы коммунисттә равзәрстой әхицән раздзәгәй — ахәм кад иын уыдыс коммунистты 'хсән. Цасдәр рәстәджды фәстәг елхотәгә әрдомдтой районы разамындәй, цәмәй Сәлбийи-фырт ногәй әрләууа хәуәуи советы әххәсткомы сәргы. Семә сразы сты, әмә Иналдыхьой йә царды кәронмә фәкуыста уыцы бәрон бынаты.

1957 азы мәххәхәлы зәххытәй здәхын райлыдтой, әртын дәс азы размә Ирыстони хәхтәстәй уырдәм цәрнынмә кәй арывстой, уыцы ирәттәг. Елхоты дзы әрбынаттон дәсгәй бинонтә. Уыдонән рәстәгәмә цәрәнүәттәг бацагурын, хәдзәрәртәг аразынән сын зәхкы хәйтәг радик кәнын, арәзәтдон әрмәгә сын самал кәнын — уыцы фарстәг лыг кәнын хауд хәуәуәххәсткоммә. Емә Иналдыхьой районы әмә колхозы разамындә әххуысәй архайдта әппәт дәр саразыныл.

— Мах Сәлбитәм хәстәг цардыстәм, — мысы Хабәты Батмырзә. — Уымә гәсгәг хорз хуыды кәнын сә хәдзәр. Цы фәнды курдиатимә сәм бауәф, нукы никәй аздәхтой әнә йә кьх саразгәйә. Йәхи бинонты мәт Иналдыхьой кодта әппәты фәстаг. Афтәмәй та йә хәдзәры рәзыдысты цылар әнахон сабийы — дьууә ләппуи әмә дьууә чыджды. Развәлгәу әй зәггәм: сә 'ппәт дәр царды ссардтой сәхи фәндәгтә, раудис сә сә ныййарджыты фәндиәг гуырдыгә. Уыдоны цардвәндәг уицән әрмәджды аккаг.

Емгарддын уыдыс Сәлбиты Иналдыхьой. Бирә хәләртәг скодта канд йә райгуырән Елхоты нә, фәләг әгәс Цәгат Ирыстони дәр. Фәстаг бонны онг әнгон бәстдзинад дардта йә хәстон әмбәллитимә. Уымә ирд әвдисән ахәм цау: горәт Ленинградәй дьууәцәлхон мотоциклыл Елхотмә сөлд Иналдыхьойы хәстон әмбалы фырт. Уый әцәг бәрәгбон уыдыс әрмәст Сәлбиты бинонтән нә, фәләг сьхбәстән дәр. Йә ирон әгдәуәг гәсгә «әгәс-цуй» загтой уырысәг ләппуиән. Сузәг әй кодтой цалдәр бонны, куы цыдыс фәстәгәмә, уәд та йын ракодтой йәхицән әмә йә бинонтән, сә кьх куыд амьдта, ахәм ләвәрттә.

Хәст йә сау фәд ныуагытә Сәлбиты Елбыздыхьойы хәдзәрвәндәгыл дәр. Йә фыртгәй иу — Хасболат — әбәрәддон ләг — әнә уәлдәй ныхас әмә бәстон. Уыцы иу рәстәг разамынд ләвәрдта хәуәуи партион организациән. Уалынмә йә Елхоты иугонд колхозы коммунисттә равзәрстой әхицән раздзәгәй — ахәм кад иын уыдыс коммунистты 'хсән. Цасдәр рәстәджды фәстәг елхотәгә әрдомдтой районы разамындәй, цәмәй Сәлбийи-фырт ногәй әрләууа хәуәуи советы әххәсткомы сәргы. Семә сразы сты, әмә Иналдыхьой йә царды кәронмә фәкуыста уыцы бәрон бынаты.

1957 азы мәххәхәлы зәххытәй здәхын райлыдтой, әртын дәс азы размә Ирыстони хәхтәстәй уырдәм цәрнынмә кәй арывстой, уыцы ирәттәг. Елхоты дзы әрбынаттон дәсгәй бинонтә. Уыдонән рәстәгәмә цәрәнүәттәг бацагурын, хәдзәрәртәг аразынән сын зәхкы хәйтәг радик кәнын, арәзәтдон әрмәгә сын самал кәнын — уыцы фарстәг лыг кәнын хауд хәуәуәххәсткоммә. Емә Иналдыхьой районы әмә колхозы разамындә әххуысәй архайдта әппәт дәр саразыныл.

Фәндзай азы әндәр нә фәцард а зәххыл Сәлбиты Иналдыхьой. 1963 азы Уастырджийы (ноябры) мәйи 21 бон ахицән йә зәххон фәндаг. Уый уыдыс әгәс Ирыстони зиан. Куыд фәзәгыныц, мәррдзәгыләй зәхх нә уәрдәта, адәм цыдысты уыцы кадждын ләгән рухсаг зәггынмә. Йә хорзы кой йын кодтой арфәгәнджытә, уыдонимә хәсты ветерантә Хосонты Кьоста әмә Карсанты Ахболат, хәуәуи кадждын хистәр Рәмонты Зауырбәг...

Нә уәлахиздзәуәтән сә нәмттәг рохгәнгә не сты.

КЪУБАЛТЫ Солтан, РЦИ-Аланийы культурәйи сгьхыт куәг, Цәгат Ирыстони кадждын ветеран

ТОКТЫ Анатоли

ГУДИАТЫ Майрәм

БЕРОЙТЫ Агуыбчыр

БЕРОЙТЫ Дзәрәхмәт

БЕРОЙТЫ Хъантемыр

БЕРОЙТЫ Осман

БЕРОЙТЫ Хадзыбчыр

БЕСАТЫ Агуыбчыр

БЕСАТЫ Дзәрәхмәт

БЕСАТЫ Ислам

БЕСАТЫ Темырсолтан

БЕСАТЫ Уырысхан

Фыссынц «Рәстдзинад»-мә

Фыдәлты уәзәгыл – цузәрддион

Адаймаг йәхицән йә 'гьдау әмә йә хорз хуыддәгтәй номганәг у. Уәздән, цәстуарзон, әнәзи-вәг әмә зәрдәхәлар кәстәр кәддәрриддәр вәйи цард рәсугьдәнәг, ныфсәдәттәг, фарнхәсәг, йә зәрдәйи хәзнадонәй исы хордзинеәд. Гь әхәм әвәдждыны миньиджытәй хайдждын у Фыййагдонны астаукаг ськолайы рауагдон, ма раздәры ахуырдыу ЦГЪОЙТЫ Уырызмаг.

Уырызмаг райгуырды әмә сьхомыл Куырттаты комы Ләцы хәуәуи әнгон бинонты 'хсән. Йә ныййарджытә — Цгъойты Хьамболат әмә Маринә әппәт хәругәй дәр архайдтой се 'ртәг хәуәбулы царды раст фәндәгыл сәвәрыныл. Емә сә кьхы афтәг дәр бакодта. Фәртәйә дәр сты фәзминаг кәстәртәг, әртәйәг дәр райстой уәлдәр ахуырад. Бәлвырддәр зәггәдзынән нәртон гуырды кәстәр — Уырызмажды тыххәй. Авд азы йыл куы сәххәст, уәд ахуыр кәнын райдыдта бынәттон ськолайы. Уыцы чысыләй дәр йә 'мгәртты 'хсән бәрәг дардта зоньндзинеәдтәм тырындзинеәдәй, йә нысан сәххәст кәнынәй. Ськолайы раззәгдәр ахуырдыу уәвгәйә, алкәд уыд фәзминаг йә 'гьдау, йә арф әмә фидар зоньндзинеәдтәй. Алы предметәй дәр иста хорз әмә итәг хорз бәрәгәнтәг, фәлә уәлдәй тынгдәр йә 'гьом әдәхтә истори әмә әхсәнәдзинеәдтәг предметтәм. Уәдә ськолайы царды дәр активонәй архайдта алыхуызон конкурсты, спортивон ерысты. Йә зоньндзинеәдты авналәттәг парахат кәй уыдысты, уымә гәсгә-иу әдду-

ЦГЪОЙТЫ Уырызмаг

хәй дәр уыд район әмә республикон олимпиадәты архайдәг әмә нәм-иу кәддәрриддәр әрбәздәхт уәлахиздәуәй.

Уырызмаг 2017 азы итәг хорз бәрәгәнтәнти-мә каст фәци астаукаг ськола әмә йә ахуыр адарддәр кодта ЦИПУ-иы историон факультеты. Куырттатаг ләппу ам дәр йәхи бауарзын кодта йә 'гьдау әмә йә зәрдәр-гәвәддзинеәдәй. Цгъойты сәрән гуырды ацы ахуырадон уагдон әнтыстдждын каст фәци 2021 азы, райста бакалавры диплом, фәлә йәм уый әггәд нә фәкаст әмә ма нәдждә ам йә ахуыр адарддәр кодта магистратурәйи. Емә та уый дәр әнтыстдждынәй каст фәци 2023 азы магистры дипломиә (дәсныдә «востокөведение и африканистика: Иран в современную эпоху»). Уыцы аз әнтыстдждынәй ратта фәлварәнтәг аспирантурәмә Абайты Васойи номыл Цәгат-Ирыстони гуманитарон әмә социалон-иртәсәнтрон институтмә (СОИГСИ ВНЦ РАН). Ахуыр дзы кәны фәсауонмә. Агьдауджын, әфсармдждын, әмгардждын Уырызмаг у, йә дәдзинеәт ирон туг кәмән зилдх кәны, фыдәлты әггәдәут-

куы суләфын, ма фыдәлтәг цы уәлдәфәй уә-фыдысты, уымәй, уәд! Куыд әххызон мын вәй-иы ма фыдәлты кьәсы хәлдддзәг, бур згә хуына кәуыл ныббәдтис, уыцы дуртән сә фәнд дәр! Цәвәрдәр хәртәдзинеәд банкьарын. Уәлмонц әнкьарәнтәй айдзәг вәйиы ма зәрдә. Уымән у Хәрисдждын ма удаән әппәтәй адждындәр, әрвон хурау мын у зынарг. Ам сты ма уидәттә, ам ис ма мыггәджды, ма хәдзәрвәндәджды бындур, ам ис ма рагфидәлтән се 'хусон бәстәг». Афтәг әгәрон уарзәй уарзы әмә иу-зәрдион у фыдәлты уәзәгыл.

Уырызмагән хәртә сәбийә дәр йә уд, йә дзәцц уыд искәмән исты хәртәты бацәуын, баләггәд кәнын, искәй истәмәй барәвәдуын. Хәлддзәг, цардбәллон ләппу зивәг цы у, уый зонгә дәр нә кәны. Ськоләдзәу ма уыд, уәдәй фәстәгәмә, комбәсты циндзинеәд уа, әмә дзы Уырызмаг ма баләггәд кәна, уымән уәвән дәр нәй. Зианы хабар уа, әмә дзы фыдәлтонгәнәг ма уа, афтәг нукы вәй-иы. Дәвәзивәг у хонәг, хабархәсәгәг ауайынмә. Әххуысхуаг адәймагмә әххуысы кьх бадарынмә дәр хорз арәхыс. Әххәссы алцәуыл дәр, алкәуыл дәр. Арыгон ләппуиән йә зәрдәйи цы хорзәх әвзәры, уый цыуы йә уды арф әмә зәрдәйи рухсәй, йә ирон фарнәй. Цыбыр дзырдәй, Цгъойты уәздән, әнәхын Уыры-

куы суләфын, ма фыдәлтәг цы уәлдәфәй уә-фыдысты, уымәй, уәд!

Уырызмаг әхсәнәдон цардмә дәр куыд фәндәйи цәстәй нукы кәсы. Бәрондзинеәд әнкьаргәйә, тыхсы, комбәсты цы бирә лыггәнинаг фарстатә ис, уыдоныл. Фәнды йә йә чысыл райгуырән бәстәг — Куырттаты комы, цәмәй йә хәппәрисәй әрцәуой хуыздәрәрдәм ивддзинеәдтә. Фәнды йә бацархәйин йә фәрыгадыл, йә фәлгонцадыл, йә уарзон әмкөймәгтән саразын хәртәвәдәтдждын царды уавәртә.

Ивгьуыд хуыцаубон куырттатагтә администратийы сәргьләууәг әвзәрстой әмә сә хәләстәг раттой Цгъойты Уырызмагән. Дз әппындәр дызәрды нә кәнын, адәмуарзон ләппу әнәзәрдәхүдтәй әй әххәст кәндзән йә бәрон хәстәг йә ног бынаты, зәрдиәгәй кәй архайдзән лыггәнинаг фарстәг әмә цәлхдуртәг аиуварс кәнынмә, әппәт хәругәй дәр кәй архайдзән йә уарзон әмкөймәгтән фәрыгадыл. Гьемә әнтыстдждын уәд!

Уырызмаг, Ләгты дзыры фәдзәхст у! Ис дәм бирә рәсугьд фәндәг де 'мкөймәгты хәртәбәнтән әмә дын Дунәсфәлдисәг ахызгәнәг уәд! Сәххәст уәнт дә фәндәттәг, дә бәллицтәг!

ФӘРНИАТЫ Рая, педагогон фәллойы ветеран

Спортивон фидууэг

Уæззау атлетикæ

Ирыстойнагтæ – дыккаг бынаты

Кæсæг-Балхъары республикæйы сæйраг горæт Налцычы къуырийы дæргы уæззау атлетикæйæ цыдысты Цæгат Кавказы федералон зылды фыццаг бынат бацахсыныл ерыстæ æрыгæттæ æмæ хистæр кары спортсменты 'хсæн.

наг Тедеты Вячеслав, 89 кг онг уæзы та 3-аг сс Коздаты Давид (иæ тренер – Акъоты Артур). Ацы кары сылгоймагты 'хсæн 1-аг бынат рабылдта Дзæ- крайы командæтæ, ирыстойнагтæ та дыууæты 'хсæн дæр бацахстой 2-аг бынаттæ.

РЦИ-Аланийы номæй æрыгæтты (13-17-аздзыдтæ) ерысты цы лæппутæ æмæ чызджытæ архайдтой, уыдон рабылдтой дыууæ 1-аг, æртæ 2-аг æмæ дыууæ 3-аг бынаты. Фыццаг бынаттæм рацыдысты Къæбулты Мæдинæ (55 кг онг уæзы, иæ тренер – Мерденты Кристина) æмæ Томайты Марат (61 кг онг уæзы, иæ тренер – Цæукъаты Славик). Лæппуты ерысты 2-аг бынаттæ та бацахстой: 73 кг – Дадтеты Арсен (тренер Лазарты Владимир), 96 кг – Мзоты Давид (тренер Бидеты Алан), 102 кг – Томайты Арсен (тренер Бидеты Алан). 3-аг бынаттæ та бацахстой: 55 кг – Барсæгты Георги (тренер Тогойты Вадим), 67 кг – Кокайты Георги (тренер Тогойты Вадим).

цæттæ кодтой æндæр ерыстæм æмæ Налцычы чы уыд, уыдонæй призон бынаттæ бацахстой дыууейæ. 96 кг онг уæзы 2-аг бынатмæ рацуд Мерденты Кристинаейы хъомылгæни- гоиты Янæ (тренер Золлоиты Давид). Командæты 'хсæн кары сылгоймагтæ æмæ чызджыты ерысты 1-аг бынаттæ рабылдтой Стъараполы

цæудзысты. Уæрæсейы чемпионаты архайымæ балцæттæ чи райздæн, уыцы спортсментæг.

БАСКАТЫ Уырызмæг

Аивад

Театры радон премьерæ!

Роберт Томи пьеса «О, ацы сылгоймагтæ» бацыд дунесон театралон классикамæ, ацы спектаклы премьерæ 29-30 апрелы æвдсты цæуы Тæбæхсауты Балойы номыл Цæгат Ирыстоны падзахадон Ирон академон театры. Иæ режиссер-авæрæг – Уæрæсейы сгухт артист СÆБАНТЫ Тамерлан.

куы акæны, уæд сбæрæг вæййы адæймаджы удьсконд, – зæгъы спектаклы режиссер-авæрæг. Детективен комедиийы алы архайæджы дæр режиссер цы миниу-

Ацы хатт дæр та Сæбанты Тамерланы сфæлдыстадон куыстæн театрдауæг стыр аргъ скодтой. Уый бæрæг уыд сæ тыхджын къухæмдзæгъдæй. Уæвгæ, цы спектаклтæ сæвæрд-

Ирон театры сæйраг режиссер æцы спектаклæ фыццаг нæу, театрдауæг хорз зоны æмæ уарзы, алы рæстæджыты йын цы драмон, трагедия, комедия уацмыстæ бантыст Ирон театры сæвæрын, уыдон: «Фатимæ», «Хъæздыг хæдзар», «Бомж», «Министершæ», «Мæ усы мад» æмæ бирæ æндæртæ. Цард цæуыл лæууы, уыцы хъуыды æвдсты Тамерлан спектаклы.

уæдæр дзы хъуыды нæ уыдзæн. Сценæйыл цы архайд цæуы, залы бадæг дæр хъуамæ уым уа. Цы зæгъинаг дæн Томи пьесæмæ гæсгæ æвæрд спектаклæй? Адæймаджы удварн у, раст бæласæн иæ уидагау. Уидаг куы бахус уа, уæд бæласæн дæр иæ адзал æрцæуы. Аст сылгоймагæй алчидæр йæхи мæт кæны, цыппурсы æрæмбырд сты, фæлæ хæдзары хицауы чидæр амардта, сæхæдæг райдыдтой марæджы фæд агурын. Иæхи дзы чи куыд дары, уымæй рабæрæг вæййы сæ удьконд. Зындынады, уынгæджы бон

джытæй сгорзæхджын кодта, уыдоны ахастæй хъæлдзæгдзинады фæрцы сурæттæ ирддæрай разындысты. Мидисджын æмæ зæрдæскæфгæ раудысты театры актертæ Дзубиаты Ларисæ, Пагæты Фатимæ, Персаты Тамарæ, Лæцойты Зитæ, Цыгкиты Вероникæ, Уыртаты Дианæ, Гуысæуты Светланæ, Дзасохты Ирина æмæ Малхъарты Зæлинаейы сценæйы равæрд фæлгонцтæ. Музыкæ йын ныффыста Плиты Мурат, пьеса ирон æвзагмæ ратæлмац кодта Бытæты Роберт.

та, уыдонæй цалдæр, уыдонимæ, «Хъæздыг хæдзар», «Мæ усы мад» абон дæр театры репертуарæй нæ хизынд. Театралон царды ис æмбарынад «кассæмæ 'фтиг хæссæг» спектаклæ, уыдонимæ ныр дæргъæвæтин рæстæг ирон аивадуарзæг цæуы æхсызгонæй. Иæ алы спектаклæ дæр залы бадджыты æфтауы, нæ цард æмæ æхсæнад цæуыл лæууы, уымæй баст хъуыдытыл. Уыдон та сты бинонтæ, уарзондзинад, быхсондзинад.

ХУЫБИАТЫ Ларисæ

Арфа

1 майы йæ 50 азы юбилей бæрæг кæны булкьон Джусойты Петры фырт Гурам.

Хиуæттæн адджын, мыггагæн уарзон, кадджын æмæ нымад! Кæд Гурам йæ райгуырдæн бæстæйæ дæрддзæф цæры, уæддæр мыггагæн, хъæубæстæн, йæ уарзон ирон адæмæн лæггад кæны, тыхсы Ирыстоны фидæныл, ирон æвзаджы хъымæстæй! Йæ зæрдæйы арфы хæсссы йæ уарзт ирон æгъдæуттæ æмæ мадæлон æвзагмæ. Фыссы æмдзæвгæтæ.

Нæ зынаргъ Гурам, зæрдæиаргъ арфæтæ дын кæнæм дæ райгуырдæн бон фæдыл! Махæн дæ нæ стыр ныфс! Дæ фарн, дæ 'гъдау, дæ зонд нын царды æххуыс сты, æмæ дын кураем стыр Хуыцауæй фидар æнæнидзиднад æмæ амонд! Дæ зæрдæ хуры тынау рæсугъд куыд уа, дæ улæфт сæуон дымгæйау – рог, ахæм амонд дæ уæд! Сæдæ азы хъæлдзæгæй, æнæмастæй фæцæр!

Адæмы фарнæй тыхджындæр нæй, афтæ-иу хуы-мæтæджы нæ дзырдтой нæ фыдæлтæ. Уыцы фар-нæй хайджын фæдæ ды дæр, Гурам, æмæ ма бирæ азты дæргы дæ уарзон ирон адæммæ, дæ дзæбæх бинонты къордимæ рæсугъд райгуырдæн бонтæ куыд фæбæрæг кæнай, уый дын Хуыцауы цæст бауарзæд!

О, Уастырджы, нæ зæдтæ!
Уæ базыртæ – йæ уарт!
Æмдзæгæнæг йæ фæндтæн –
Ирон Фарн æмæ Уарзт!

Бинонтæ

Æфсад

Юбилей сбæрæг кодтой

Уæрæсейы Национ гвардийы æфсæдты федералон службæйы цагатирыстойнаг управленийы сæрмагонд нысануæджды мобилон къорд «Ирбис»-ыл 35 азы кæй сæххæст, уый каден Евгений Вахтангов ныл Уырыссаг академон театры сарæзтой дзыллон мадзал.

тæн радтой хæрзиуджытæ æмæ зынаргъ лæвæрттæ. Майор Алексей Крылатовы разамындæй Национ гвардийы æфсæдты дзæу-

хæстæ æнтыстджынаы кæй æххæст кæндзыстут, уый мæ уырын. Фыдыбæстæ хъæхъæнджыты ног фæлтæртæн зондындинадтæ æмæ фæлтæрддинадæй чи хай кæны, бузындыжы ныхæстæ хицæнаы зæгъын уыцы ветерантæн, – ныхасгæнгæйæ, загъта Дмитрий Подвысоцкий.

Томайты Ирбег æмæ региони тыхы структураы разамонджытæ гвардионтæн, сæ юбилейы фæдыл сын раарфæ кæнгæйæ, хæрзиуджытæ радтой.

Амæй размæ управленийæн разамынд чи лæвæрдта, æмбырды архайджытæ уыцы уазджытæн кад скодтой. «Ирбис»-ы бындуравæрæг æмæ йæ фыццаг командир, милицайы отставкаейы булкьон Гозымыты Юрий барадхъæхъæнаг дæлхайады архайдты тыххæй хабæрттæ радзырдта. Службæйы хæстæ æххæст кæныны заман чи фæмард, управленийы уыцы раздæры службæгæнджыты рух нæмттæ аргайæ, æмбырды архайджытæ æдзæмæй алау-уыдысты.

Æмбырды кæрон дæлбулкьон Василий Бурмистровы разамындæй Национ гвардийы æфсæдты Жуковы орденæй хорзæхджын Цæгат Кавказы зылды зарæг æмæ кафты ансамбль концерт раддыста.

УФ-ы Национ гвардийы æфсæдты федералон службæйы цагатирыстойнаг управленийы пресс-службæ

Кадджын æмбырды архайдтой управленийы хицау, пьæлицайы булкьон Дмитрий Подвысоцкий, региони Хицауады Сæрдæры хæдизæг Томайты Ирбег, театры директор Владимир Уваров, управленийы куджытæ æмæ сæ бинонтæтæ, барадхъæхъæнаг оргæнты, Дзæуджыхъæуы администратийы миæвæрттæ, динамонджытæ, стæй, амынд ведомствæ æмцæ-

гад кæуыл кæны, скульаты уыцы кълæсты ахуырдау-тæ.

Дзыллон мадзал байгом кæныны размæ театрмæ бацæуæн хатæны сарæзтой «Ирбис»-ы куджыты хæцæнгæртæ æмæ фæлысты равдыст. Фæстæдæр æмбырды æрбацæуæг адæмæн равдыстой сæрмагонд æфсæддон дæлхайады архайдты тыххæй видеоролик. Управленийы фесгухæг куджы-

Социалон фондæй

Æмгъуыдæй раздæр барвитдзысты

Арæх мæйы райдайæны банчы ферцы хи фидонтæ чи райсы, æрбахæцæуæвæг мæйы бæрæгбæттæ нымæйгæйæ, Уæрæсейы Социалон фонды цагатирыстойнаг хайад республикæйы уыцы цæрджытæм пенситæ æмæ сывæллæтты пособитæ æмгъуыдæй раздæр барвитдзæн.

Посты хайæдтæ амынд фидонтæ адæммæ хæццæ кæндзысты куысты хуымæтæг фæткмæ гæсгæ. Зæгъæм, 30 апрелы æмгъуыдæм адæммæ барвитдзысты сывæллæтты маенæ ахæм пособитæ:
– 17 азæй кæстæр сывæллæттæн æмæ æнхæлцау сылгоймагтæн æмбæллæг иумæйæг пособи;
– кугсæ чи нæ кæны, уыцы ныййарджытæн 1,5 азæй кæстæр сывæллонмæ зилыны тыххæй пособи;
– Уæрæсейы Социалон фонд æфсæддон службæгæнджы сывæллонæн кæй фиды, уыцы æрвылмæйон пособи.

8 майы та – 1,5 азæй кæстæр сывæллонмæ зилыны фæдыл фиддон бафилдзысты кугсæг ныййарджытæн. Уæ зæрдыл уын лæууын кæнæм: ацы мæй фидынц ивгъуыд мæйы тыххæй сывæллоны пособитæ, банкон хыгъдæм та æхца барвитынц æппæт бон дæргы.

Арæх мæйы 4-æм бонны пенси кæмæ бахæццæ вæййы, уыцы цагатирыстойнагты банкон картæтæм майы тыххæй фидонтæ бахæццæ уыдзысты 30 апрелы æмгъуыдæм. Мæйы 11-æм бонны фидонтæ чи ис, уыцы адæм пенситæ райсдзысты 8 майы, мæйы 21-æм бонны фидонтæисæг адæммæ та фидонтæ бахæццæ уыдзысты 21 майы.

(Фæдзæхстадон, социалон, æмбырдгæнæн, стæй кармæ æмæ сахатдзинадмæ гæсгæ пенситæ дæр нымæйгæйæ). Пенсийæ иумæ чи æрбафты, уыцы æндæр фидонтæ дæр адæмы хыгъдæм барвитдзысты.

Уæрæсейы пост фидонтæ кæмæ хæццæ кæны, уыцы пенсиисджытæ æмæ сывæллонджын бинонтæ сæ пенситæ æмæ фидонтæ райсдзысты хуымæтæджы фæткмæ гæсгæ, 3 майæ фæстæмæ. Майы бæрæгбæттæ кæй уыдзысты, уый нымæйгæйæ, пенситæ адæммæ хæццæ кæныны тыххæй хабæрттæ сбæлвырд кæнæн ис банктæ æмæ «Уæрæсейы пост»-ы хайæдты.

Уæрæсейы Социалон фонды иумæйæг контакт-центр: 8-800-100-00-01.

УФ-ы Социалон фонды цагатирыстойнаг хайады пресс-службæ

Газеты иннæ номыр рацæудзæн 5 майы.

Номыры радхæссæг редактор – Хæмыцаты Морис.
Дизайн: 1-аг фарсæн – Гуыцмæтты Зæринæ;
2-аг фарсæн – Халиты Изæ;
3-аг æмæ 4-æм фарсæн – Рубайты Нелли.
Корректортæ: 1-аг фарсæн – Кæлхуты Фатимæ;
2-аг фарсæн – Рæмонты Аланæ;
3-аг фарсæн – Дзоцциты Тамарæ;
4-æм фарсæн – Таглоиты Наташæ.

«Растдзинад» цæуы къуыри 5 хатты
Газет уадзы РЦИ-Аланийы Мыхуыр æмæ дзыллон коммуникацийы комитет.
Газет регистрационд æрцуд Бастдзинады, информацийы технологиятæ æмæ дзыллон коммуникацийы къабазы архайдмæ цæстдарды федералон службæйы РЦИ-Аланийы управленийы 2023 азы 10 октябры (регистрацион номыр ПИ № ТУ 15-00162)

Сæйраг редактор ФИДАРАТЫ Юрий

Сæйраг редакторы исæн уат – 25-96-27.
Сæйраг редакторы хæдизæг: Бутаты Эльзæ – 25-63-19. Бæрзон нымæрдæр: Гапбаты Алетæ – 25-91-89. Сæрмагонд фарсты редактор: Сланты Аслан – 25-94-37. Шеф-редактортæ: Касаты Батрадз – 25-93-74, Абайты Эдуард – 25-99-33. Райуады редактор: Гæвзаты Фотимæ – 25-96-16. Сæйраг бухгалтер: Дойаты Ленæ – 25-94-19. Уацхæсджытæ: Саугæты Тамилæ, Татьяна Шеходанова (къамисæг) – 25-96-31, Баскаты Уырызмæг – 25-91-88, Гукъаты Жанæ – 25-96-50, Дедæгкаты Зæлина – 25-94-57, Хъойбайты Галина – 25-90-54, Хæмыцаты Морис – 25-91-92, Хуыбаты Ларисæ – 25-96-31. Сайты редактор: Хозиты Дæррæссæ – 25-90-54. Рекламæйы хайады сæргълаууæг: Бызыккаты Земфирæ – 25-67-03. Корректортæ – 25-93-36, компьютерон цех – 25-93-97.

Нæ газетæй ист æрмæгæй æндæр мыхуырон рауагъды райдагонд куы цæуа, уæд хъуамæ æнæмæнг бæрæгтонд уа, «Растдзинад»-æй йæ кæй систой, уый.
Фыстæджытæ, къуыстытæ, къамтæ æмæ нытæн рæцини нæ дæттам, стæй сæ автортæм дæр фæстæмæ нæ ривтам.
Газеты цы æрмæджытæ рацæуа, уыдоныл бæрæгдзинад хæсссынц сæ автортæ.
Рекламæ æмæ хуысгæнæнæгты тыххæй «Растдзинад»-ы редакци йæхæмæ бæрæгдзинад нæ ис.

Редакци, рауагъд æмæ типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, г. Дзæуджыхъæу, Къостайы проспект, 11.
Мыхуыронд цæуы акционерон æхсæнад «Ирыстон-полиграфсервис»-ы

Офсетон мыхуыр 1,88 мыхуырон сафы.
Газет цæуы къуыри фондз хатты.
Индекс 53901. Тираж 2763.
Заказ № 456.
Мыхуырмæ хъуамæ фыст æрцæуа – 18.00.
Мыхуырмæ фыст æрцуд – 18.00.
Email: rastdznad@mail.ru
Сайт: www.rastdznad.ru